

# ТВОРЧЕСКИ УСПЕХ НА СОФИЙСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ, ИЗЯЧ МАРИНОВ И СТОЙКА МИЛАНОВА

Вторият концерт на Софийската държавна филхармония на 25 март т. г. беше ръководен от засл. арт. Иван Маринов. Добре познат на русенската публика, той свързва своята творческа дейност с Мартенски музикални дни още в първите години на фестивала, когато изпълнението на произведения от български композитори последователно изкристализира на като смислов център и основа на неговото програмиране. За утвърждаването на тази явна тенденция, превърнала фестивала в забележително събитие на музикалния ни живот, той ежегодно дава своя принос.

В „поредния“ си концерт на Мартенски музикални дни Иван Маринов ни представи рядко изпълняваната симфонична поема „Кървава песен“ от Вес. Стоянов. Очевидно изборът не е бил случаен. Това произведение, отличаващо се с големия си творчески заряд, съвършена форма и дълбочина на поетичното претворяване на едноименната поема на Пенчо Славейков, прозвуча по новом. В неговите широко епични, пропити с национален коло

рит мелодически линии, диригентът изведе драматургическото градиране на емоционалното нарастване като водещо начало на развитието. Тази релефност подчерта мащабността на замисъла на произведението като вълуващ обобщен изказ на всичко онова, което чувства българският съвременник се към спомените за епичните борби на народа за освобождение на отоманско иго. Артистично воден, оркестърът се слеза с нюансите на диригентската интерпретация в едно вълуващо пресъздаване на поемата, което именно завладя и слушателите.

Във втората част прозвучаха за пръв път изпълняваните у нас „Метаморфози“ от Еуген Сухон. Различни по тематика, емоционален заряд, стил и форма от „Кървава песен“, тези две произведения имат допирни точки в идейно философската си основа: обобщеното изложение на замисъла и драматургичното начало в развитието на музикалната образност.

Видният словашки композитор Е. Сухон създава своите „Метаморфози“ като спонтан

ен протест на художника против масовите убийства във Втората световна война. По този начин посвещението на настоящите Мартенски музикални дни зазвучава в една по-широка гама не само с произведения, пряко свързани тематично с това епохално събитие, но и с творби, близки по своя замисъл с неговите идеи. Неизчерпаемото многообразие на вековните стремежи на хората за социална правда, свобода и мир, родили спонтанния масов героизъм на първото в света антифашистко въстание, обуславят и дълбокия смисъл на редица произведения на съвременното музикално творчество. В този кръг спадат „Кървава песен“ и „Метаморфози“.

Своите „Метаморфози“ Сухон създава в края на 40-те и началото на 50-те години. Те са плод на гражданското съзнание на автора, прераснало, от възмущението от убийството, — водеща тема в операта му „Водовъртеж“ — до ярък протест на масовите убийства по време на Втората световна война. И този протест е изразен с

ясна убеденост, искреност, без всякаква поза и плакатност. Състои се от 5 части в контрастна форма. Първите три части се изпълняват заедно. По своя строеж „Метаморфози“ са близки както до симфоничния тип, с висока степен на единство на замисъла, така и до симфоничната поема. Начинът на изложение и третиране на тематичния материал обаче е симфоничен с бездна от сонатност в IV-та и рондообразност в IV-та част. Общият идейен замисъл прераства от поетичното съзерцаване на въведенното (предвоенните години) през трагичните събития — ужасите на войната, до победните мотиви на финала, преминаващи в радостен апофеоз — символ на края на насилството и настъпване на дългоочаквания мир. Тази градиция на изграждане на произведението поема на няколко вълни на нарастване (II, III и IV част) с обединяващото звено от тонациите на въведенното. В унисон с общата си естетическа платформа, музикал

# МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

## ТВОРЧЕСКИ

## УСПЕХ НА СОФИЙСКАТА

## ФИЛХАРМОНИЯ, ИВАН МАРИНОВ И СТОЙКА МИЛАНОВА

(Продължение от стр. 2)  
ният език на Сухонь е достъпен. Без да търси ефектност, той е типичен и оригинален в изказа си и развитието на основната си концепция.

Иван Маринов с увлечение и присъщата на неговия натураел, еспресивност разкри вътрешното развитие на формата. Големите нараствания и динамичните кулминации от замиращото пианисимо до преливащата звучност на бляскавия финал бяха постигнати от диригент и оркестър с убедителност на уравнивено и творческо присъствие. На симфоничния пулт Иван Маринов разкрива нови страни на своето изкуство с уменията подробно да наблюдава формата и развитието на съдържанието както и убедително, с отчетлива техника и сила на внушението да реализира своя замисъл.

В средата на програмата беше изпълнен концерт за цигулка и оркестър от Брамс, което създаде своеобразие на баланс на двете крайни произведения, отвеждайки слушателя в други сфери на проблематика и емоционалност. Солистката Стойка Миланова, наскоро прибавила към международните си отличия и Голямата награда на Френската академия за регистратора на I и II цигулковите концерти на Прокофиев, отново ни очарова със своето завладяващо изкуство. Буди възхищение изпълнението, в такава млада възраст, на концерта на Брамс, който пред полага не само съвършена техника, където Миланова отдавна е засвидетелствувала, но и голяма творческа зрялост. И към това — постигана не на типичната Брамсова звучност в наситените фор-

тета, равностойни по еспресивност на оркестъра, на меката „сдържана“ в своята емоционалност кантилена, както и преодоляване на големите дълбини и мащабност на формата, изискваща много голяма вътрешна концентрация и отмерване на израза. Стойка Миланова не само че постигна с лекота всичко това, но тя поднесе концерта на публиката с подкупваща младежка искреност. Прекрасното изпълнение на концерта се отличаваше също така и с висока степен на творческо единство между солист, диригент и оркестър, за което допринесе познатото умение на Иван Маринов да създава контакт в ансамбъла.

Софийските филхармонични засвидетелстваха отново своята висока класа на състав с големи технически и изразни възможности на равнището на своите зрели постижения. Те ни зарадваха не само при изпълнението на симфоничните произведения, но и с акомпанимента, което по-рядко се случва. Редица отлични прояви имаха както църхията и солистите, така и духовните групи, които например в трудните въведения на I и II част на цигулковия концерт постигнаха много красива балансирана звучност и единна фразировка.

Възторжената русенска публика, превърнала в общоградско дело и културна необходимост Мартенските музикални дни, възнаградиха с бурни аплодисменти и късвето на солиста, диригента и оркестъра, които със забележителен успех изплатиха богатата на съдържание с широк стилос диапазон програма.

Емил ИВАНОВ